



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 634/2025-34

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **BK SERVIS s.r.o.**, Prašná 6, Košice, IČO 36 586 188, zastúpenej **AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s.r.o.**, Kmeťova 26, Košice, proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 31Cb/5/2021 zo 17. marca 2022, rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1Cob/111/2022 z 27. júna 2024 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Obdo/24/2024 z 26. júna 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 3. septembra 2025 sa sťažovateľka domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) napadnutými rozsudkami okresného súdu a krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu tak, ako sú označené v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka sa domáha zrušenia napadnutých rozhodnutí najvyššieho súdu, krajského súdu a okresného súdu a vrátenia veci Mestskému súdu Bratislava III, kde je vec sťažovateľky v súčasnosti vedená pod sp. zn. B1-31Cb/5/2021, ako aj priznania náhrady trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka sa v procesnom postavení žalobkyne domáhala proti žalovanej (KOOOPERATIVA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group) zaplata 373,69 eur s príslušenstvom z titulu poistného plnenia, ktoré bolo žalovanou znížené.

3. Napadnutým rozsudkom okresného súdu bola žalovaná zaviazaná povinnosťou zaplatiť sťažovateľke 25,50 eur s príslušenstvom. Vo zvyšnej časti bola žaloba zamietnutá a žalovanej nebol priznaný nárok na náhradu trov konania.

4. Napadnutým rozsudkom krajského súdu bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdené ako vecne správne.

5. Dovolanie podané podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) z dôvodu nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu bolo napadnutým uznesením najvyššieho súdu odmietnuté ako procesne neprípustné.

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. Napadnuté rozhodnutia vydané vo veci sťažovateľky sú podľa jej názoru arbitrárne a neudržateľné z dôvodu porušenia princípu právnej istoty, ako aj absencie riadneho odôvodnenia z dôvodu obchádzania kogentnej úpravy zakázaného rozširovania dôvodov na zníženie poistného plnenia. Poistné plnenie v jej veci bolo poisťovňou znížené z dôvodu, že poistený si zvolil neautorizovaný servis na vykonanie opravy vozidla (zníženie sa týkalo položiek sadzby normohodiny práce a lakovacieho materiálu v rozsahu lakovacej konštanty).

7. Sťažovateľka poukazuje na rozdielnu rozhodovaciu činnosť odvolacích súdov (rozhodnutia krajského súdu sp. zn. 3Co/51/2024, sp. zn. 5Cob/208/2024), ktorých protichodnosť právnych názorov sa dotýka posúdenia (ne)platnosti všeobecných poistných podmienok, ktoré umožňujú poisťovni znižovať poistné plnenie nad rámec kogentných ustanovení Občianskeho zákonníka. Najvyšší súd sa nevysporiadal s dovolacou námietkou atakujúcou princíp právnej istoty a legitímnych očakávaní a rezignoval na povinnosť zaoberať sa rozhodovacou praxou nižších súdov v rámci dovolacieho dôvodu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP, čo je dôvod, prečo sa sťažovateľka obracia na ústavný súd ako garanta právneho štátu.

8. Sťažovateľka akcentuje, že nedostala zo strany najvyššieho súdu odpoveď na dovolaciu námietku vydania prekvapujúceho rozhodnutia v kontexte existencie skutkovo totožnej judikatúry iných súdov s diametrálne odlišným právnym názorom, čo zakladá svojvoľnosť a arbitrárnosť rozhodnutia.

9. Sťažovateľka rovnako brojí proti nesprávnemu procesnému postupu súdov nižších inštancií, ktorý viedol k jej zaťaženiu bremenom tvrdenia týkajúceho sa nadhodnotenia nákladov na lakovací materiál.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka arbitrárnosti a neudržateľnosti rozhodnutí všeobecných súdov z dôvodov uvádzaných v časti II tohto rozhodnutia.

III.1. K namietanému porušeniu práv na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie napadnutými rozsudkami okresného súdu a krajského súdu:

11. Z princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd) vyplýva, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými ústavnými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje (m. m. I. ÚS 311/08, II. ÚS 122/05).

12. Uplatňujúc princíp subsidiarity a prihliadajúc na skutočnosť, že napadnutý rozsudok okresného súdu bol v zmysle príslušných ustanovení Civilného sporového poriadku preskúmaný v rámci odvolacieho konania vedeného krajským súdom pod sp. zn. 1Cob/111/2022, ústavný súd konštatuje absenciu svojej právomoci napadnutý rozsudok okresného súdu preskúmať.

13. Obdobne argumentácia sťažovateľky vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu sa zameriava na ústavnú neutržateľnosť jeho odôvodnenia. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľka predniesla predmetnú námietku aj v dovolaní smerujúcom proti napadnutému rozsudku krajského súdu, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) CSP, pričom najvyšší súd sa dovolacou námietkou zaoberal a rozhodol o nej, čo uplatnením princípu subsidiarity vylučuje právomoc ústavného súdu sa meritórne relevantnou časťou ústavnej sťažnosti zaoberať (obdobne IV. ÚS 503/2021).

14. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd časť ústavnej sťažnosti smerujúcu proti napadnutému rozsudku okresného súdu a napadnutému rozsudku krajského súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu práv na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

15. V súvislosti s predmetom ústavného prieskumu, ktorým je rozhodnutie dovolacieho súdu ústavný súd stabilne judikuje, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu (napr. IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 499/2011, IV. ÚS 161/2012, II. ÚS 98/2017).

16. V prípade dovolania podaného z dôvodu zmätočnosti [§ 420 písm. f) CSP], ako to je aj v prípade sťažovateľky, otázka posúdenia prípustnosti a dôvodnosti dovolania je vnímaná ústavným súdom primárne ako otázka interpretácie (obyčajného) zákona a v tomto smere sa najvyššiemu súdu ponecháva značná autonómia s tým, že vyriešenie tejto otázky samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení práva sťažovateľa (napr. II. ÚS 324/2010, II. ÚS 410/2016), samozrejme, za predpokladu, že ide o riešenie ústavne udržateľné (IV. ÚS 198/2020, IV. ÚS 231/2021).

17. Vzhľadom na už uvedené ambíciou ústavného súdu nie je hodnotiť, či sťažovateľkou podané dovolanie, v ktorom namietala existenciu vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP, je prípustné a zároveň dôvodné, čo by bolo nedovoleným zásahom do rozhodovacej autonómie dovolacieho

súdu v otázke posudzovania prípustnosti a dôvodnosti dovolania (m. m. II. ÚS 324/2010, II. ÚS 410/2016). Úlohou ústavného súdu je posúdiť napadnuté uznesenie najvyššieho súdu z pohľadu, či závery v ňom uvedené zodpovedajú požiadavkám obsiahnutým v práve na spravodlivé súdne konanie, a teda či sú ústavne udržateľné (m. m. IV. ÚS 372/2020, IV. ÚS 197/2021).

18. Ústavný súd ďalej považuje za žiaduce v rámci formulovania všeobecných východísk, ktoré tvoria ústavnoprávny základ jeho rozhodovania o ústavnej sťažnosti sťažovateľky, zvýrazniť, že jedným z kľúčových princípov práva na spravodlivé súdne konanie je aj právo na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Jeho obsahom je právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré preskúmateľným spôsobom, jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Princíp spravodlivosti („*fairness*“) pritom zaväzuje súdy, aby pre svoje rozhodnutia poskytli dostatočné a relevantné dôvody (napr. III. ÚS 135/04, III. ÚS 198/05, III. ÚS 34/07).

19. Prihliadajúc na relevantné časti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ústavný súd konštatuje, že splňa požiadavky na kvalitu odôvodnenia rozhodnutí všeobecných súdov vyplývajúce z práva na spravodlivé súdne konanie. Najvyšší súd v podstatných častiach svojho odôvodnenia (bod 40 napadnutého uznesenia) akcentoval, čo bolo obsahom napadnutého rozsudku krajského súdu v spojení s napadnutým rozsudkom okresného súdu (uvedenie skutkového stavu, stanovísk sporových strán a výsledkov vykonaného dokazovania, ako aj aplikovaných právnych predpisov), ako aj skutočnosť vysporiadania sa odvolacieho súdu s odvolacími námietkami sťažovateľky. Odkázal na právne závery odvolacieho súdu podstatné pre rozhodnutie vo veci, a to že pri určení výšky poistného plnenia je určujúce, ako bolo právo na poistné plnenie dohodnuté v poistných podmienkach, pričom pri posúdení nároku na poistné plnenie je potrebné vychádzať v zmysle § 806 Občianskeho zákonníka z poistných podmienok.

20. Dovolací súd rovnako zdôraznil, že odvolací súd pri aplikácii zmluvného dojednania pre havarijné poistenie vo vzťahu k určení poistného plnenia vysvetlil jeho súladnosť s § 806 Občianskeho zákonníka pri akcentovaní zmluvnej voľnosti zmluvných strán pri uzatváraní zmlúv a vyjadril sa aj k obmedzovaniu hospodárskej súťaže (bod 37 napadnutého rozsudku krajského súdu). V rámci vysporiadania sa s námietkou neplatnosti zmluvných dojednaní [čl. IX ods. 2 písm. c) zmluvných dojednaní] odvolací súd reagoval aj na čl. 101 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) obsahujúci zákaz dohôd obmedzujúcich hospodársku súťaž, pričom zdôraznil aj pravidlo „*de minimis*“, podľa ktorého konania, ktoré nemajú citelný alebo potenciálny dopad na súťaž, nepodliehajú zákazu. Navyše v bode 41 napadnutého rozsudku krajský súd akcentoval princíp zmluvnej voľnosti, ktorý umožňoval poistenému a poisťovní pri uzatváraní poistnej zmluvy upraviť si aj výšku ceny práce, a to aj pri rozdelení servisov na autorizované a neautorizované, ktoré navyše nie je v rozpore s čl. 101 ods. 3 ZFEÚ.

21. Sťažovateľka osobitne atakuje procesný postup dovolacieho súdu, ktorý sa odmietol zaoberať námietkou rozdielnej rozhodovacej praxe súdov nižších inštancií, s čím spája porušenie princípu právnej istoty. Námietka rezignácie najvyššieho súdu pre nezaobranie sa rozhodovacou praxou nižších odvolacích súdov je podľa názoru ústavného súdu nedôvodná.

22. Už notorieta v rozhodovacej činnosti ústavného súdu je konštatovanie, že k imanentným znakom právneho štátu patrí neodmysliteľne aj princíp právnej istoty (napr. PL. ÚS 36/95), ktorého

súčasťou je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99). Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná (m. m. PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, III. ÚS 328/05).

23. Požiadavka právnej istoty a ochrany legitímnych očakávaní (predvídateľnosť rozhodnutia) nezahŕňa právo na ustálenú judikatúru [napr. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci *Unédic v. Francúzsku* z 18.12. 2008, sťažnosť č. 20153/04], no samotná ustálená judikatúra má svoj význam z hľadiska zabezpečenia práva na dostatočné odôvodnenie rozhodnutia, ktoré musí v prípade odklonu obsahovať aj dostatočné vysporiadanie sa s touto ustálenou rozhodovacou činnosťou. Právna istota je teda stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít (m. m. II. ÚS 332/2018).

24. Už zmieňované premisy sú premietnuté do obsahu zákonných procesných ustanovení, ktorých podstata spočíva v možnosti odklonu súdu od ustálenej rozhodovacej praxe za predpokladu, že jeho rozhodnutie bude obsahovať dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu (pozri napr. čl. 2 ods. 2 a 3 CSP, § 220 ods. 3 CSP a § 393 ods. 3 CSP).

25. Tak rozhodovacia činnosť ESLP, ako aj ustanovenia Civilného sporového poriadku operujú s pojmom ustálenej rozhodovacej praxe. V tomto smere je už stabilne definovaný obsah pojmu ustálená rozhodovacia prax (k tomu pozri predovšetkým rozhodnutie najvyššieho súdu R 71/2018), ktorého súčasťou s prihliadnutím na čl. 3 základných princípov sú aj rozhodnutia ústavného súdu a ESLP, prípadne Súdneho dvora Európskej únie (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/129/2017 z 31. októbra 2017). Do pojmu ustálená rozhodovacia prax však jednoznačne nepatria rozhodnutia odvolacieho súdu, na ktoré sťažovateľka poukazuje v ústavnej sťažnosti a aj vo svojom dovolaní.

26. Aj keď sa najvyšší súd konkrétnou námietkou atakujúcou rozdielnu rozhodovaciu činnosť odvolacích súdov (ktorá nepatrí do obsahovej súčasti ustálenej rozhodovacej praxe) v kontexte namietanej vady zmätočnosti nezaoberal, tento nedostatok na podklade už uvedených premís nemôže viesť k záveru o porušení práv sťažovateľky na súdnu ochranu či na spravodlivé súdne konanie. Navyše s obdobou námietkou sťažovateľky, ktorú prezentovala aj v konaní o odvolaní, sa samotný odvolací súd vysporiadal v bode 45 napadnutého rozsudku, v ktorom akcentoval práve už zmieňované premisy týkajúce sa právnej istoty a legitímnych očakávaní, v ktorých má existencia ustálenej rozhodovacej praxe svoje nezastupiteľné miesto. Z uvedených dôvodov je námietka sťažovateľky obsiahnutá v bodoch 7 a 9 tohto uznesenia neopodstatnená.

27. Napokon ani argumentácia sťažovateľky o zaťažení bremenom tvrdenia týkajúcim sa nadhodnotenia nákladov na lakovací materiál nie je dôvodná.

28. Dovolací súd náležitým spôsobom odkázal na relevantnú časť napadnutého rozsudku okresného súdu (body 20 a 20.2) a konštatovanie v tejto časti uvedené týkajúce sa nepredloženia dôkazu zo strany sťažovateľky, ktorý by spochybnil postup žalovanej a preukázal by nutnosť použitia vyššieho množstva lakovacieho materiálu. Absencia tvrdení sťažovateľky k nároku spočívajúcemu v rozdielne referenčných hodnôt (ak kalkulácie oboch sporových strán za použitia dvojvrstvového

perleťového laku počítali pri výpočte lakovacieho materiálu s rozdielnou referenčnou hodnotou, pričom túto sťažovateľka ani neuviedla, tak nie je zrejme, na základe čoho rozdiel vznikol) mala za následok, že žalovaná nemohla zaujať stanovisko ku skutočnostiam, ktoré by mala rozporovať a následne preukazovať.

29. Dovolací súd sa pri odôvodňovaní námietky sťažovateľky riadil základnými procesnoprávnymi zásadami civilného sporového konania, podľa ktorých je úspech procesnej strany definovaný jej povinnosťou tvrdenia a nadväzujúcou dôkaznou povinnosťou a zodpovedajúcim korelátom v podobe bremena tvrdenia a dôkazného bremena. Sťažovateľka domáhajúca sa určitých právnych následkov preto oprávnene nesie nepriaznivé dôsledky neobjasneného skutkového stavu, resp. relevantnej skutočnosti (m. m. I. ÚS 24/2019, IV. ÚS 395/2023). Argumentácia sťažovateľky preto nie je spôsobilá viesť k záveru o porušení ňou označených práv zaručených ústavou a dohovorom.

30. Berúc do úvahy už uvedené predbežné závery k jednotlivým námietkam sťažovateľky, ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd svoje rozhodnutie vo veci odmietnutia dovolania sťažovateľky zdôvodnil v dostatočnej, vo výstižnej a v presvedčivej podobe. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní preto dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a obsahom práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorých vyslovenia porušenia sa sťažovateľka domáha, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto relevantnú časť ústavnej sťažnosti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

31. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku stratilo opodstatnenie rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky uvedených v ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. novembra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu